

KOMPONENT 14: ZLEPŠENIE PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA

Podnikateľské prostredie na Slovensku pomaly stráca svoje postavenie. Časté zmeny legislatívneho prostredia a vysoká regulačná záťaž predstavujú pre podniky náklady, nákladné a zdĺhavé postupy insolvenčného konania bránia prerozdeleniu zdrojov a neprehľadný rámec verejného obstarávania spomaľuje investície a vedie k suboptimálnemu obstarávaniu.

Cieľom tohto komponentu Plánu obnovy a odolnosti SR je dosiahnuť rôzne zlepšenia podnikateľského prostredia. Opatrenia sú zamerané na zníženie administratívneho zaťaženia podnikov, modernizáciu a digitalizáciu insolvenčného rámca a zlepšenie postupov verejného obstarávania.

Očakáva sa, že žiadne opatrenie v tomto komponente výrazne nenaruší environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 berúc do úvahy opis opatrení a zmierňujúce kroky stanovené v pláne obnovy a odolnosti v súlade so zásadou technického usmernenia týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ (DNHS) (2021/C58/01).

Komponent tak prispieva k plneniu odporúčania pre jednotlivé krajiny 4 z roku 2020, t. j. k zabezpečeniu priaznivého podnikateľského prostredia, ako aj k odporúčaniam pre jednotlivé krajiny 3 z roku 2019, t. j. k riešeniu výziev v oblasti verejného obstarávania.

Reforma 1: Zníženie regulačného zaťaženia podnikania

Veľké administratívne a regulačné zaťaženie negatívne ovplyvňuje investície a inovácie, a to najmä pre malé a stredné podniky. Napriek úsiliu vlády sa administratívne zaťaženie dostatočne neznižuje a podnikateľské prostredie na Slovensku pomaly stráca svoju pozíciu v medzinárodnom porovnaní.

Touto reformou sa zníži administratívne zaťaženie podnikov zavedením týchto nástrojov: *ex-ante* hodnotenie plánovaných transpozičných právnych predpisov s cieľom zabrániť neopodstatnenému goldplatingu (rozširovaniu obsahu právnych predpisov EÚ nad rámec minimálnych požiadaviek pri ich transpozícii do národného právneho systému); *ex-post* hodnotenie účinnosti a opodstatnenosti už zavedených regulácií; pravidlo *In-2out*, ktoré zabezpečuje, aby nová legislatíva nezvyšovala administratívne náklady pre podniky, a balíky individuálnych opatrení založených na konzultáciách so zainteresovanými stranami, ktoré sú zamerané na zjednodušenie administratívnych požiadaviek pre podniky.

Implementácia reformy sa dokončí do 31. decembra 2024.

Reforma 2: Zjednotenie a digitalizácia procesov insolvenčného konania

Insolvenčné konania sú na Slovensku zdĺhavé a nákladné. Chýbajú vhodné mechanizmy včasného varovania, neexistujú špecializované súdy zaoberajúce sa insolvenčnými konaniami a keďže proces insolvenčných konaní nie je plne digitalizovaný, konania sú pomalé.

Touto reformou sa zavedú zjednotené a digitalizované konkurzné a reštrukturalizačné postupy, ktoré zlepšia ich transparentnosť, trvanie a náklady. Zavedie sa ňou zlepšený a harmonizovaný rámec pre insolvenčné konania vrátane nástrojov včasného varovania a špecializácie obchodných súdov na oblasť platobnej neschopnosti.

Legislatíva týkajúca sa mechanizmov včasného varovania nadobudne účinnosť do 31. januára 2022. Príslušné legislatívne úpravy zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch, zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky nadobudnú účinnosť do 31. marca 2023.

Implementácia reformy sa dokončí do 31. marca 2023.

Reforma 3: Postupy verejného obstarávania

Zložitosť a dĺžka revízných postupov verejného obstarávania sú pre potenciálnych príjemcov naďalej blokujúcim faktorom. Navyše je stále priestor aj na väčšie využívanie kritérií týkajúcich sa kvality a nákladov na životný cyklus. Zároveň je potrebné zabezpečiť náležité záruky. Verejní obstarávatelia sa vzhľadom na nedôveru voči verejným inštitúciami musia viac snažiť o opätovné získanie dôvery podnikov, médií aj širokej verejnosti. Doterajšie úsilie o profesionalizáciu prináša výhody len pomaly.

Reformou verejného obstarávania sa zjednodušia a urýchlia postupy a zároveň sa zabezpečia náležité záruky. Reforma sa zameriava aj na zlepšenie kontroly prostredníctvom digitalizácie a automatizácie zadávania a vyhodnocovania zákaziek a zabezpečenia zberu a analýzy údajov o cenách. Legislatívnou reformou sa upravujú postupy verejného obstarávania pre nadlimitné a podlimitné zákazky, ako aj pre zákazky s nízkou hodnotou. Zjednodušia sa postupy verejného obstarávania, zlepšia sa kontrolné postupy a zvýši sa transparentnosť najmä vďaka zriadeniu jednotnej a verejne dostupnej elektronickej platformy pre celý proces obstarávania, a to aj pre podprahové zákazky a zákazky s nízkou hodnotou. Všetky zmeny, najmä pokiaľ ide o náležité záruky, ako sú požiadavky na transparentnosť, revízne postupy a oddelenie úloh a kompetencií, musia byť plne v súlade s právom EÚ. S cieľom zlepšiť využívanie kritérií kvality sa očakáva posilnenie pravidiel zeleného verejného obstarávania. Očakáva sa, že ďalšie posilnenie používania kritérií kvality sa dosiahne neregulačnými prostriedkami. Opatrením sa posilní ďalšia profesionalizácia vo verejnom obstarávaní prostredníctvom budovania kapacít Úradu pre verejné obstarávanie. Konkrétne sa poskytne odborná príprava v rôznych formátoch s cieľom zlepšiť uplatňovanie – zreformovaných – postupov verejného obstarávania.

Reforma zákona o verejnom obstarávaní nadobudne účinnosť do 31. marca 2022. Jednotná elektronická platforma bude funkčná do 30. júna 2023.

Investícia 1: Kapacity na reformy na zníženie regulačného zat'azenia

Rýchla realizácia reforiem zameraných na zníženie administratívnej záťaže si vyžaduje dočasné kapacity v zodpovedných verejných orgánoch, a to najmä právnikov a analytikov.

V rámci tejto investície sa preto počíta s dočasnými projektovými tímami, ktoré navrhnu a zrealizujú reformu 1. Tímy budú zložené z právnych expertov a analytikov. Vykonajú sa hodnotenia *ex-ante* a *ex-post* a uplatní sa pravidlo *lin-2out*. Online podávanie správ o kontrole dodržiavania zásady *lin-2out* (virtuálny účet) potvrdí, či sa pravidlo zavádza do praxe.

Implementácia investície sa dokončí do 30. júna 2025.

Investícia 2: Digitalizácia procesov insolvenčného konania

Chýbajúci komplexný digitálny systém je jedným z hlavných dôvodov hromadenia nevybavených insolvenčných konaní. Súčasný register úpadcov funguje v podstate ako publikačná platforma, neumožňuje však digitálne vybavovanie prípadov medzi zainteresovanými aktérmi. Prispieva to k zdĺhavým postupom s negatívnym vplyvom na podnikateľské prostredie a na efektívne prerozdelenie zdrojov.

Vďaka tejto investícii sa majú plne digitalizovať insolvenčné konania s cieľom skrátiť ich a znížiť náklady pre podnikateľov. Digitalizovať sa má likvidácia, konkurz, reštrukturalizácia a oddĺženie vrátane predinsolvenčných konaní. Prepoja sa rôzni aktéri, ako sú súdy, veritelia a verejnosť.

Implementácia investície sa dokončí do 30. júna 2024.

A.2. Míľníky, ciele, ukazovatele a harmonogram monitorovania a realizácie pre nenávratnú finančnú podporu

Poradové číslo	Súvisiace opatrenie (reforma alebo investícia)	Míľník/cieľ	Názov	Kvalitatívne ukazovatele (pre míľníky)	Kvantitatívne ukazovatele (pre ciele)			Orientačný harmonogram splnenia		Opis a jasné vymedzenie jednotlivých míľníkov a cieľov
					Merná jednotka	Kontext	Cieľ	Štvrťrok	Rok	
1	14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia – Reforma 1: Zníženie regulačného zaťaženia podnikania	Míľník	zavedenie nových nástrojov na zníženie regulačného zaťaženia: – vykonávanie pravidla „ <i>In-2out</i> “ – zavedenie <i>ex-post</i> hodnotenia existujúcich regulácií (legislatívne a nelegislatívne materiály) – zavedenie ochrany proti neodôvodnenému goldplatingu	Nadobudnutie účinnosti uznesení, ktorými sa aktualizuje jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov				1. štvrťrok	2023	Nadobudnutie účinnosti uznesení vlády, ktorými sa aktualizuje jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov a zavádzajú nové nástroje na zníženie regulačnej záťaže: – Zavedenie pravidla „ <i>In-2out</i> “ do 1. štvrťroka/2022 – Zavedenie <i>ex-post</i> hodnotenia existujúcich regulácií (legislatívne materiály do 1. štvrťroka/2022 a nelegislatívne materiály do 1. štvrťroka/2023), pokiaľ ide o ich účinnosť a odôvodnenie – Zavedenie ochrany pred neoprávneným goldplatingom do 4. štvrťroka/2022 – Implementácia investície – implementácia na vykonávanie opatrení na zníženie regulačného zaťaženia podnikov.

2	14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia – Reforma 1: Zníženie regulačného zaťaženia podnikania	Míľnik	Pravidlo 1in-2out, <i>ex-ante</i> hodnotenie s cieľom zabrániť goldplatingu a <i>ex-post</i> hodnotenie existujúcich regulácií	Hodnotenia vykonané ministerstvom hospodárstva				2. štvrťrok	2025	<p>Online podávanie správ o kontrole do držania zásady 1in-2out (virtuálny účet) potvrdí, či sa pravidlo zavádza do praxe. Kontrola predložených legislatívnych materiálov (500 za rok)/Príprava školení pre predkladateľov legislatívnych a nelegislatívnych materiálov (1 za rok)/počet konzultácií poskytnutých predkladateľom (100 za rok)/počet aktualizácií virtuálneho účtu na webovom sídle MHSR (12 za rok) – 4. štvrťrok/2024</p> <p>Pravidelné <i>ex-post</i> hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií: Preskúmanie predložených legislatívnych materiálov (50 v roku 2022, 100 v nasledujúcich rokoch). Školenie pre predkladateľov legislatívnych materiálov (raz ročne) a poskytovanie konzultácií. Vytvorí sa mechanizmus na kontrolu uplatňovania zásady <i>ex-post</i> hodnotenia – 4. štvrťrok/2024</p> <p>Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom: Kontrola predložených hodnotení legislatívnych materiálov (40 za rok)/Školenie pre predkladateľov legislatívnych materiálov (1x ročne)/Počet konzultácií (30 za rok)/Vypracovanie mechanizmu monitorovania uplatňovania zásady ochrany pred neopodstatneným goldplatingom. – 2. štvrťrok 2025.</p>
3	14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia –	Míľnik	Zníženie administratívneho zaťaženia podnikateľov	Nadobudnutie účinnosti 3 balíkov s 300 opatreniami				4. štvrťrok	2024	Nadobudnutie účinnosti troch balíkov na zníženie administratívneho zaťaženia podnikov, z ktorých každý obsahuje aspoň 100 opatrení a vedie k úsporám pre podnikateľov.

	Reforma 1: Zníženie regulačného zaťaženia podnikania			na zníženie administratív nej záťaže						
4	14 – Zlepšenie podnikateľs kého prostredia – Reforma 2: Reforma insolvenčného rámca – Úprava legislatívy	Míľnik	Reforma insolvenčného rámca	Nadobudnutie účinnosti súboru zákonov upravujúcich insolvenčné konania.				1. štvrt'rok	2023	<p>Nadobudnutie účinnosti zákonov, ktorými sa vytvorí právny rámec pre zjednotenie a úplnú digitalizáciu likvidácie, konkurzu, reštrukturalizácie a oddĺženia a v prípade potreby riešenie hroziaceho konkurzu, ako aj zmena právnych a procesných rámcov pre digitalizáciu postupov nútenej likvidácie. Zahŕňa to zavedenie nástrojov včasného varovania a vytvorenie špecializácie na platobnú neschopnosť na úrovni obchodných súdov.</p> <p>Vláda a parlament schvália súbor zákonov: – nový zákon o neverejnej finančnej reštrukturalizácii a verejnej preventívnej reštrukturalizácii; – novelu zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii – novelu zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch – novelu zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní; – novelu zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch; – novelu zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky.</p>

5	14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia – Investícia 2: Digitalizácia a procesov insolvenčného konania	Cieľ	Jednotný plne digitalizovaný insolvenčný proces je plne funkčný.		% insolvenčných konaní uskutočnených prostredníctvom jednotného digitálneho postupu	0	100	2. štvrťrok	2024	Jednotný plne digitalizovaný proces insolvenčných konaní bol testovaný a spustený a používa sa vo všetkých insolvenčných konaniach. Uvedenie do prevádzky informačného systému verejnej správy (technický rámec) zameraného na procesy insolvenčného práva a ukončenia podnikania s modulmi pre viacerých používateľov (správcovia, veritelia, súdy, verejnosť, speňaženie majetku) a ďalšími funkciami pre včasné varovanie pred hroziacim úpadkom, oddženie fyzických osôb, cezhraničnú výmenu informácií, poskytovanie štatisticko-analytických údajov a zverejňovanie informácií.
6	14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia – Reforma 3: Reforma verejného obstarávania – úprava legislatívy	Míľnik	Reforma zákona o verejnom obstarávaní	Nadobudnutie účinnosti zrevidovaného zákona o verejnom obstarávaní parlamentom				1. štvrťrok	2022	Novelou zákona o verejnom obstarávaní, ktorú schválila vláda a parlament, a ktorá nadobudla účinnosť, sa zabezpečí: — Urýchlenie a zjednodušenie postupu verejného obstarávania. — Zrýchlenie procesu aj z pohľadu uplatňovania práv dotknutých záujemcov, uchádzačov, účastníkov a iných dotknutých osôb. — Zlepšenie kontroly verejného obstarávania prostredníctvom automatizácie zadávania a vyhodnocovania zákaziek a zabezpečenia efektívneho zberu a analýzy údajov o cenách. — Zabezpečenie náležitých záruk, najmä pokiaľ ide o transparentnosť, a všetky navrhnuté zmeny budú v súlade s príslušnými smernicami Európskeho parlamentu a Rady a s pravidlami ustanovenými

										Zmluvou o fungovaní EÚ.
7	14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia – Reforma 3: Reforma verejného obstarávania – digitalizácia procesov verejného obstarávania	Míľnik	Digitalizácia procesov verejného obstarávania prostredníctvom jednotnej elektronickej platformy.	Jednotná elektronickej platforma je plne funkčná, pokiaľ ide o 7 nových funkcií.				2. štvrt'rok	2023	<p>Digitalizácia procesov verejného obstarávania sa otestuje a bude plne funkčná vrátane interoperability s informačným systémom centrálnej správy referenčných údajov (IS CSRÚ) podľa zákona č. 305/2013 Z. z., ktorý umožňuje automatické dopĺňanie údajov obstarávateľa, rozšírenie rozsahu pôsobnosti na všetky tovary a služby a monitorovanie vývoja cien tovaru a služieb. Očakáva sa, že systém vývoja cien tovarov a služieb sa bude naplňať postupne. Vlastnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Predkladanie ponúk na podprahové práce, dodávky a služby, a nielen na tie, ktoré sú bežne dostupné na trhu; — Zadanie zákazky s iným kritériom, než je cena, — Prieskum trhu pre zákazky s nízkou hodnotou, — Uverejňovanie zákaziek s nízkou hodnotou, — Vytvorenie funkcie monitorovania cien, — Vytvorenie funkcie automatického určovania poradia ponúk, <p>Integrácia do informačného systému centrálnej správy referenčných údajov (IS CSRÚ) podľa zákona č. 305/2013 Z. z.</p>